

ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ І КООРДИНАЦІЇ МІЖ СУБ'ЄКТАМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Олександр Віталійович ГРЕЧКО,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*
<https://orcid.org/0009-0008-2461-8506>

Ефективна протидія корупції потребує якісної взаємодії та координації між суб'єктами протидії корупції. Як зазначає Ю. Іщенко, «жоден орган державної влади не може самостійно забезпечити реалізацію антикорупційної політики держави, тому вкрай важливо забезпечити необхідну взаємодію між суб'єктами протидії корупції. Об'єктивна необхідність взаємодії зумовлюється, з одного боку, спільністю завдань, які стоять перед різними відомствами, органами та підрозділами у сфері запобігання та протидії корупції, з іншого боку – відмінностями в їхньому функціональному та структурному стані. Крім цього, необхідність взаємних дій виступає як об'єктивна умова забезпечення цілісності системи під час внутрішньої та міжсистемної взаємодії» [1, с. 46].

І. Колінко та А. Ханькевич підкреслюють, що «поняття «взаємодія» використовується тоді, коли йдеться про взаємоузгоджену та спільну діяльність різноманітних органів, організацій, установ або їх структурних підрозділів, що беруть участь у протидії правопорушеннями» [2, с. 259-260].

Для більш детального аналізу проблематики удосконалення взаємодії та координації суб'єктів протидії корупції варто зазначити, що під взаємодією спеціалізованих суб'єктів протидії корупції ми розуміємо закріплену на рівні нормативно-правових актів спільну діяльність суб'єктів протидії корупції, яка здійснюється за погодженим планом (програмою, стратегією) відповідно до завдань суб'єктів у межах їх компетенції та зводиться до спільної реалізації державної антикорупційної політики, спільної звітності, аналізу отриманих результатів діяльності.

Під координацією діяльності спеціалізованих суб'єктів протидії корупції України варто розуміти управлінську діяльність з упорядкування взаємозв'язків та взаємодії між відповідними суб'єктами, що: по-перше, забезпечує узгодження їхніх дій на шляху досягнення єдиної спільної мети; по-друге, дозволяє розподілити їхні ролі у відповідних правовідносинах; по-третє, мінімізує можливості дублювання повноважень різними суб'єктами протидії корупції [3, с. 75].

Отже, «взаємодія» та «координація» не є тотожними поняттями, їхня ключова відмінність полягає в тому, що координація, на відміну від взаємодії, передбачає наявність можливості прямого впливу на роботу окремого суб'єкта.

Також окремо підкреслюємо той факт, що спільна робота та взаємодія між різними антикорупційними органами сприяє зміцненню довіри громадськості до системи суб'єктів протидії корупції. Коли правоохоронні й

антикорупційні відомства демонструють узгоджені та результативні дії, це сприяє підвищенню авторитету та утвердженню легітимності їхньої роботи серед громадськості.

Якщо аналізувати актуальний стан діяльності суб'єктів протидії корупції в Україні, то можна спостерігати, що існує низка перешкод на шляху до ефективної взаємодії між антикорупційними органами. Серед них можемо впевнено називати такі, як недостатній обмін інформацією, конфлікти компетенцій або відсутність чи неузгодженість спільних стратегій. Беззаперечно, що для подолання цих перешкод потрібно впроваджувати механізми для забезпечення ефективної комунікації та обміну інформацією між органами. Також важливо створювати спільні стратегії та процедури для співпраці та координації дій [4, с. 34].

Як бачимо, спеціалізовані суб'єкти протидії корупції взаємодіють з різних питань, однак водночас на нормативно-правовому та організаційно-управлінському рівні мають місце наступні проблеми. По-перше, немає змістовного та ґрунтового правового забезпечення відповідної взаємодії; по-друге, недосконаліми є організаційні засади взаємодії та координації; по-третє, невирішеним є питання фінансового та матеріально-технічного забезпечення; по-четверте, відсутнє законодавче закріплення ролей кожного суб'єкта взаємодії, адже натепер кожне відомство намагається «тягнути ковдру на себе», наголошує на тому, що саме воно є ключовим суб'єктом протидії корупції [5, с. 59-60].

На основі проведеного дослідження можемо зазначити, що з метою вдосконалення взаємодії та координації між суб'єктами протидії корупції в Україні необхідно:

- розширити взаємодію суб'єктів протидії корупції з населенням, засобами масової інформації, приватними охоронними службами тощо, а також напрацювати методичні рекомендації із здійснення такої взаємодії;
- забезпечити недопущення дублювання заходів із взаємодії та координації регіональними прокуратурами різного рівня, для чого необхідно чітко відмежовувати їх компетенцію по тим, чи іншим питанням правоохоронної діяльності;
- визначити суб'єкта, уповноваженого здійснювати координацію діяльності суб'єктів протидії корупції, його повноваження, а також межі впливу на відповідні правовідносини;
- окреслити мету та завдання відповідної взаємодії, а також принципи, на яких ця спільна діяльність має реалізовуватись;
- необхідно чітко визначити ролі спеціалізованих суб'єктів протидії корупції України;
- визначити джерела фінансового та матеріально-технічного забезпечення спільної діяльності спеціалізованих суб'єктів протидії корупції;
- встановити міру взаємної відповідальності суб'єктів взаємодії в досліджуваній сфері.

Отже, забезпечення ефективної співпраці між усіма рівнями влади, антикорупційними та правоохоронними органами, громадськістю й міжнародними партнерами є важливою передумовою для досягнення значущих результатів у подоланні корупції. Підвищення прозорості, обмін інфо-

рмацією та взаємодія всіх зацікавлених сторін грають важливу роль у формуванні системи, що ефективно протидіє корупції, забезпечуючи кращий контроль і запобігання корупційним схемам. Однак необхідно постійно вдосконалювати цей процес, враховуючи нові виклики в сфері протидії корупції.

Список використаних джерел:

1. Іщенко Ю. В. Поняття та особливості взаємодії державних органів у сфері запобігання та протидії корупції : навчально-методичний посібник. Київ, 2021. С. 45–47.
2. Колінко І. О., Ханькевич А. М. Роль і місце відомчої та зовнішньої взаємодії в діяльності підрозділів внутрішньої безпеки під час протидії правопорушенням у сфері службової діяльності. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2015. № 1. С. 259–270.
3. Іщук Д. О. Адміністративно-правовий статус спеціалізованих суб'єктів протидії корупції України : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2021. 404 с.
4. Баганець В. О. Проблеми адміністративно-правового забезпечення координації діяльності суб'єктів протидії корупції у контексті їх конкуренції. *Актуальні проблеми правового забезпечення протидії злочинності* : тези доп. учасників наук.-практ. семін. (Харків, 14 трав. 2020 р.) ; Наук.-дослід. ін-т публ. політики і соц. наук. Харків: НДІ ППСН, 2020. С. 34–36.
5. Муляр Г., Ховпун О. Взаємодія антикорупційних органів України під час розслідування кримінальних проваджень. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 2. С. 56–65.